

Gyökerek I.
Családkutatás. „Személyes történelem” című kiállítás rendezése

Kompetenciaterület
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

7. évfolyam

Programcsomag:
Felkészítés a felnőtt szerepekre

Készítette: Maksa Katalin

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	12-13 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A saját család múltjának megismerésével a személyes identitás erősítése, a generációk közötti kapcsolat javítása, a közelmúlt történelmének megismerése
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás: önismeret, család, családtörténet, hagyomány, magyarságtudat Kapcsolatok. együttműködés, szolidaritás, kommunikáció Világkép: értékek, idő, jövő Kultúra: generációk Tartalom: Információgyűjtés a saját család múltjáról. „Személyes történelem” című kiállítás megtervezése és elkészítése.
Megelőző tapasztalat	Ismerd meg önmagad! című modul és az időbeosztást fejlesztő modul
Ajánlott továbbhaladási irány	Az Ember és társadalom műveltségterület XX. századi történelemmel foglalkozó témái; filmkészítés
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: identitás, hitelesség Önszabályozás: törődés, tolerancia Társas kompetenciák: empátia, kommunikációs készségek, szociális érzékenység, szolidaritás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember a társadalomban (ismeretszerzés, tanulás; kommunikáció; térben és időben való tájékozódás; az egymást követő generációk életútjának megismerése révén a történetiség saját élményű megtapasztalása; a nagy történelmi folyamatok – világtörténet, Európa története, Magyarország története és a régió története – hogyan befolyásolják egy család életének alakulását; önreflexió, kritikus gondolkodás fejlesztése.), Magyar nyelv és irodalom (beszéd-készség, szóbeli és írásbeli szövegalkotás fejlesztése, írásbeli szövegek alkotása és megértése; az ítéloképesség, az erkölcsi, esztétikai és a történelmi érzék fejlesztése), Vizuális kultúra (közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, ismeretszerzés, térbeli tájékozódás, alkotóképesség) Tantárgyakhoz: társadalomismeret, állampolgári és jogi ismeretek, történelem, hon- és népismeret, osztályfőnöki óra Modulokhoz: Gyökerek, II. (9. évfolyam); Szomszédság
Támogató rendszer	S. Nagy Katalin: <i>Lakberendezési szokások</i> . Gyorsuló idő sorozat. Magvető. Budapest, 1986 Bojár Iván András (szerk.): <i>Design</i> . Octogon. Budapest, 2004

Módszertani ajánlás

A családkutatás egyéni kutatómunka, felfedező tanulás. Az időbeosztás 3-4 hónapon belül egyéni tervezés és szervezés szerint történik. A kutatást segítő tanár folyamatos konzultációt, tapasztalatcserét biztosít, szükség esetén beszélgető köröket, esetmegbeszéléseket szervez. Családtörténeti kutatófüzet nyitását és vezetését javaslom. Ne csak a családtörténeti kutatómunka eredménye, hanem a kutatási tervek a kutatás időtervei is ebbe a füzetbe kerüljenek.

A családkutatás feladatait, menetét a gyerekek feladatlap formájában kapják meg. A kutatást segítő tanár csak szükség esetén, ha 1-1 tanuló jelzi, segíthet tanórán kívül a kutatómunka tervezésében a feladatok sorrendjének, az időbeosztásnak a megtervezésében. A segítő tanár folyamatosan legyen nyitott a gyerekek kutatással kapcsolatos egyéni problémáira is – tanulói jelzés esetén egy-egy jó tanáccsal segítse a munkát. Tanórai keretben csak a „Személyes történelem” című kiállítás megtervezése és megrendezése történik.

A modul beépíthető a történelem, a magyar nyelv, valamint az osztályfőnöki órák menetébe is.

A modul alkalmas a projekt-módszer tanári feladatkörének tapasztalati tanulással történő elsajátítására. A kutatómunka segítségével nagy szükség van a tanár tapintatára, a család belső életének tiszteletben tartására. Hangsúlyozni kell, hogy csak azok a kutatási eredmények kerülhetnek az osztály nyilvánossága elé, a tanár is csak azokba a családtörténeti kutatási eredményekbe tekinthet be, amelyekhez a család hozzájárult. A családtörténeti kutatás, valamint a „Személyes történelem” című kiállítás megrendezése önmagában sok értékelő mozzanatot rejt.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Várhatóan a kutatási eredmények már önmagukban örömet, meglepedettséget szereznek a tanulónak. A kiállítás vendégkönyvébe írott bejegyzések és értékelő visszajelzések biztosítják a tevékenységek pedagógiai értékelését. Saját élményeket, értékelést hív elő a foglalkozást nyitó és záró tevékenysége, illetve feladata is.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Egyenesági családfa-minta

P2 – Lakásalaprajzok S. Nagy Katalin könyve alapján

Diákmellékletek

D1 – Kutatási szempontsor az egyéni családkutatáshoz

D2 – A család lakástörténetének tanulmányozása

- D3 – A család lakástörténetének tanulmányozása
- D4 – Családtörténeti fotóalbum készítése
- D5 – Családtörténeti események jelölése térképen